

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 12/822

Klageadgang: Nei

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I BARNEVERNLOVEN

Saksbehandler: Annette Åsland

Arkiv: SARK 12-15/F40

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

111/12 Formannskapet

07.11.2012

Bakgrunn:

Lurøy kommune viser til Høringsnotat - Forslag om endringer i barnevernloven, med høringsfrist 12.11.2012, og har følgende innspill:

Generelt

Høringsfristen for denne viktige og prinsipielle saken er for kort. Dette gjør det vanskelig å få behandlet høringsuttalelsene i kommunestyret. Det er spesielt to av temaene i høringsnotatet som Lurøy kommune har valgt å uttale seg om. Det gjelder endringer i finansieringsordningen samt den faglige samhandlingen mellom statlig og kommunalt barnevern.

Lurøy kommune er en liten kommune på Helgelandskysten med i underkant av 2000 innbyggere. Kommunen består av mange øyer og fastland. Det er 8 skolekretser i kommunen. Man er avhengig av båttransport for å komme seg til de fleste kretsene, og reisetiden er ofte tidkrevende.

1. Endringer i finansieringsordningen i barneverntjenesten

Institusjonsplasser:

I høringsnotatet antydes det at barneverntjenesten velger institusjon som tiltak ut fra et bekvemmelighetshensyn. Institusjonstilbudene Lurøy kommune kan benytte seg av, ligger i Mo i Rana, Fauske, Tromsø eller Alta. Det vil ta lang tid, opp til to døgn, å reise til disse institusjonene. Det er ikke lett å følge opp slike plasseringer.

Barneverntjenesten velger ikke institusjon som tiltak ut fra bekvemmelighetshensyn slik det antydes i høringsnotatet. Tiltakene som velges er ut fra det enkelte barns beste ut fra den gitte situasjonen, og barneverntjenesten er bevist på at økonomiske hensyn ikke skal brukes som argument for å bruke eller ikke bruke et tiltak. Det er urovekkende at kommunene, på grunn av en høyere egenandel, skal bli presset til ikke å bruke institusjonsplasseringer der dette er det rette tiltaket. For en liten kommune kan det gå år uten at institusjonsplassering blir benyttet som tiltak. Kommunen vil ikke kunne budsjettere for en mulig institusjonsplassering dersom utgiftene til dette dobles, eventuelt tredobles, slik det antydes i høringsnotatet.

Fosterhjem:

Å rekruttere fosterhjem er en oppgave som per i dag ligger hos Bufetat. Kommunene rekrutterer også fosterhjem, spesielt når det er snakk om familieplassing. Bufetat klarer ikke å rekruttere nok fosterhjem, og sjansen for at man må takke ja til et fosterhjem flere dagsreiser unna er stor. Det kan være vanskelig for små kommuner å rekruttere fosterhjem, men det ville være bedre å samarbeide med nabokommuner om rekrutteringsarbeidet. Det ville redusert tids- og ressursbruk når det gjelder oppfølging. I dag er det en forskjellsbehandling av statlige og kommunale fosterhjem, både med hensyn til veiledning, arbeidsgodtgjøring og pensjonspoeng. Denne forskjellsbehandlingen må avskaffes.

Når det gjelder betaling for fosterhjem, er det slik at dersom kostnadene til forsterkning i fosterhjem overstiger en bestemt egenandel, kan kommunen søke om refusjon av kostnader. Denne ordningen er uklar og fører til unødvendig administrasjon. Lurøy kommune ønsker en overføring av ressurser fra Bufetat til kommunene.

Hjemmebaserte tiltak:

Hjemmebaserte tiltak er et kommunalt oppgaveansvar, og det bør være en selvfølge at ressursene også ligger der. Når det gjelder hjemmebaserte tiltak gitt av fagteam, f.eks. foreldreveiledning, er det slik at geografien på Helgeland styrer hvilke barneverntjenester som kan gjøre bruk av dette. Lurøy barneverntjeneste ligger for langt unna fagteam Bodø for at tiltakene skal fungere formålstjenlige. Det vil dermed være mest nyttig å bygge opp kompetansen selv, eventuelt etablere et fleksibelt og ambulerende tiltaksteam på Helgeland. Hjemmebaserte tiltak bør administreres av kommunene. Det er der barna bor og der tiltakene skal komme til nytte. Lurøy barneverntjeneste opplever forventninger om at kommunen skal kunne tilby tiltak som den ikke rår over. Dette tilsier at kommunen er avhengig av rammebetingelser som gjør det mulig å prioritere oppbygging av lokale tiltak høyt nok. Kommunen må også få tid til å etablere egne tilbud.

Det er foreslått en ressursforskyvning fra Bufetat til kommunene, men det er ikke snakk om øremerkede midler. Det er vanskelig for en liten kommune å ha svært fleksible budsjetter. Det vil kunne være store variasjoner i utgifter på tiltak fra år til år.

2. Faglig samhandling mellom stat og kommune

Utredninger i barnevernsaker er et kommunalt ansvar. Høringsnotatet foreslår at statlig barnevern skal få en forskriftshjemmel til å kreve ytterligere utredninger. Dette er en faglig overprøving og uttrykker mistillit til det kommunale barnevernet. I tillegg til at det vil øke uenighetene mellom kommune og stat, vil det også føre til lengre saksbehandlingstid, overskridelser av frister og en større belastning for de familiene og barna som er involvert.

Barneverntjenesten opplever i dag at Bufetat sine medarbeidere er sterkt styrt av føringer som blir pålagt dem og at de ofte i stor grad lar dette styre sine vurderinger av hvilke tiltak som bør brukes. I drøftinger rundt det enkelte barn må kommunen være barnets advokat overfor Bufetat. Denne høringen burde ha klargjort ansvarsforholdet mellom kommune og stat, isteden blir barneverntjenesten mer forvirret.

Lurøy barneverntjeneste har mottatt få tiltak fra Bufetats fagteam Bodø de siste årene. De hjemmebaserte tiltakene de tilbyr, kommer ikke utkantkommuner til gode. De kan

gjærne komme et par ganger i løpet av et halvt år på såkalt foreldreveiledning (MST), men denne veiledningen er ikke reell. Lurøy kommune foreslår å overføre både fagstillinger og økonomiske ressurser fra Bufetats fagteam til kommunene. Kommunene kan enten alene eller interkommunalt organisere en ambulerende tiltaksseksjon som også kan serve småkommuner i utkanten. På denne måten kan hjemmebaserte tiltak komme nærmere barnefamiliene ute i kommunene.

Lurøy kommune er positiv til å opprette et «Barnevern-KRIPOS», et team som rykker ut til kommunene i vanskelige undersøkelsessaker. Dette kan være spesielt viktig i små kommuner som relativt sjelden møter slike vanskelige saker.

Kommunene trenger et kompetent kommunalt barnevern. Lurøy kommune mener at ressurser i form av fagstillinger, økonomi og øremerkede midler til tiltak i kommunene, gradvis bør overføres til kommunene, for å kompensere for de tiltak Bufetat fjerner.

Avslutningsvis

Dette høringsnotatet fokuserer i alt for stor grad på økonomi og innsparing, og i alt for liten grad på årsakene til den utgiftøkningen som sees innen barnevern. Det bør tenkes mer langsiktig og fokuseres mye mer på forebyggende arbeid med barn og unge ute i kommunene. Her trengs det økte ressurser.

Vedlegg:

Utskrift til: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
KS

Saksbehandlerens innstilling:

Det anbefales at formannskapet fatter følgende vedtak:

Lurøy kommune gir innspill som vist til i saksframlegget til Høringsnotat – Forslag til endring i lov av 17.juli 1992 nr.100 om Barneverntjenester (Barnevernloven) med tilhørende forskrifter.

Lurøy, 05.11.2012

Annette Åsland, barnevernleder

Etatssjefens innstilling:

Saksbehandlers innstilling tiltres.

Lurøy, 05.11.2012

Kolbjørn Aasvik, helse- og sosialsjef

Rådmannens innstilling:

Det anbefales at formannskapet fatter følgende vedtak:

Lurøy kommune gir innspill som vist til i saksframlegget til Høringsnotat – Forslag til endring i lov av 17.juli 1992 nr.100 om Barneverntjenester (Barnevernloven) med tilhørende forskrifter.

Lurøy, 05.11.2012

Karl-Anton Swensen, rådmann

Behandling/vedtak i Formannskapet den 07.11.2012 sak 111/12

Enstemmig vedtak:

Lurøy kommune gir innspill som vist til i saksframlegget til Høringsnotat – Forslag til endring i lov av 17.juli 1992 nr.100 om Barneverntjenester (Barnevernloven) med tilhørende forskrifter.